

İnsana Yakırsır Eğitim Ölçeği: Lise Formu Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Kadem Gürkan Akyazı¹Ayşenur Büyükgöze Kavas²

MAKALE BİLGİLERİ

DOI: 10.29299/kefad.1657489

Yükleme: 14.03.2025

Düzeltilme: 29.10.2025

Kabul: 01.12.2025

Anahtar Kelimeler:

İnsana Yakırsır Eğitim,

Lise Öğrencileri,

Geçerlik,

Güvenirlik

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Levin vd. (2025) tarafından geliştirilen İnsana Yakırsır Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun Türkçe versiyonuna ilişkin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını yapmaktır. İnsana yakırsır eğitim, bireylerin temel eğitim ihtiyaçlarını karşılayan, güvenli, eşitlikçi ve destekleyici bir öğrenme ortamı sunan eğitim biçimi olarak tanımlanmaktadır. Çalışma kapsamında yaşları 13 ile 18 arasında değişen iki ayrı çalışma grubundan toplam 1221 lise öğrencisinden veri toplanmıştır. İlk çalışma grubu (N = 811) ile ölçeğin faktör yapısını test etmek amacıyla Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin orijinalinde olduğu gibi 18 madde ve altı faktörden oluştuğunu doğrulamıştır. Ayrıca, cinsiyet değişkenine göre ölçme değişmezliği analizi yapılmış olup, kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. İkinci çalışma grubu (N = 410) ile ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, ölçeğin beklenildiği gibi lise öğrencilerinin okulu anlamlı görme düzeyiyle pozitif, zorbalık mağduriyetiyle negatif yönde anlamlı ilişkiler gösterdiği bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları tüm alt boyutlar için .70'in üzerinde hesaplanarak yüksek iç tutarlılık göstermiştir. Bulgular bir arada değerlendirildiğinde, İnsana Yakırsır Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun Türk lise öğrencileri için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve lise düzeyinde insana yakırsır eğitim ile ilgili uygulamalarda ve araştırmalarda kullanılabilecek nitelikte olduğu anlaşılmaktadır.

1. Giriş

İlk olarak ILO (1999) tarafından kriterleri ortaya konan insana yakırsır iş (decent work) kavramı, bireylerin temel insani ihtiyaçlarını karşılamasına olanak tanıyan bir iş biçimini ifade etmektedir. İnsana yakırsır iş kavramı Duffy vd. (2016) tarafından geliştirilen Çalışma Psikolojisi Kuramı'nın (Psychology of Working Theory) temel unsurlarından biri olarak ortaya konmuştur. Çalışma Psikolojisi Kuramı'nda insana yakırsır işin yordayıcıları ve sonuçları ara değişkenli bir model ile açıklanmaya çalışılmıştır. Kuramın tanıtıldığı makale (Duffy vd., 2016) ve hemen ardından kuramın temel kavramlarını ölçmeye yönelik makalelerin (Autin vd., 2019; Duffy vd., 2017; Duffy vd., 2019) yayınlanması ile farklı kültürlerde dahil olmak (Buyukgoze-Kavas ve Autin, 2019; Kim vd., 2025) üzere yüzlerce çalışma, insana yakırsır işe erişimin yordayıcılarını ve sonuçlarını incelemiş; genellikle ekonomik kısıtlılıklar ve ötekileştirilmenin insana yakırsır işe erişimi nasıl öngördüğünü ve bunun bireylerin iş ihtiyaçları doyumu ile iyi oluşları üzerindeki rollerini araştırmaya odaklanmıştır.

Özellikle son birkaç yıldır Çalışma Psikolojisi Kuramı'nın eğitim deneyimlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesine yönelik çağrılar ve bu kapsamda kuramsal model önerilerine odaklanan makaleler yayımlanmaya başlanmıştır (Duffy vd., 2022; Kenny vd., 2024). Eğitim sürecinde edinilen deneyimlerin sadece okullarla sınırlı kalmayıp iş dünyasına da yansıdığı gerçeğinden hareketle, Duffy vd. (2022) "insana yakırsır eğitim" (decent education) kavramını literatüre kazandırmış ve Çalışma Psikolojisi Kuramı'na (Duffy vd., 2016) dayalı olarak insana yakırsır eğitimin, insana yakırsır iş üzerindeki rolünü açıklamaya yönelik ampirik bir model önerisinde bulunmuştur. Çalışma Psikolojisi Kuramı (Duffy vd., 2016), bireylerin iş dünyasına erişimini belirleyen yapısal faktörleri, psikolojik süreçleri ve sonuçları ele alan bir kuramdır. Bu kurama göre, ekonomik kısıtlılıklar ve ötekileştirilme gibi yapısal engeller, bireylerin çalışma hayatına nasıl katıldığını büyük ölçüde belirlemektedir (Büyükgöze-Kavas, 2022). Ancak, bu faktörlerin yanı sıra, Duffy vd. (2022) önerdiği model kapsamında bireylerin eğitim süreçleri de önemli bir belirleyici olarak öne çıkmakta ve insana yakırsır eğitimin bireyin iş hayatına erişimi üzerindeki kritik rolü vurgulanmaktadır.

Sorumlu Yazar¹: Kadem Gürkan Akyazı, Uzm. Psikolojik Danışman, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye,

kademgurkanakyazi@hotmail.com

Yazar²: Ayşenur Büyükgöze Kavas, Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye, ayseur@omu.edu.tr

İnsana yakışır eğitim, mükemmel veya ayrıcalıklı bir eğitim anlamına gelmemekte; aksine, bunun tüm lise öğrencileri için erişilebilir minimum kriterler ve temel bir beklenti olarak görülmesi gereken bir eğitim biçimi olduğu belirtilmiştir (Duffy vd., 2022). İnsana yakışır eğitim bireylerin lise düzeyindeki algılanan eğitim deneyimi olarak kavramsallaştırılmış ve altı boyut üzerinden tanımlanmıştır. Bunlar:

- (1) fiziksel güvenlik; bir öğrencinin potansiyel fiziksel zararlardan (örneğin, fiziksel şiddet) korunacağına dair güven duyduğu bir ortamı,
- (2) psikolojik güvenlik; bir öğrencinin öğrenme ortamının psikolojik olarak güvenli olduğunu hissettiği durumdur; yani, bir öğrencinin psikolojik zararlardan (örneğin, zorbalık, aşağılama ve taciz) korunacağına dair güven duyduğu bir ortamı,
- (3) adil ortam; bir öğrencinin geçmişi veya kimlikleri ne olursa olsun, akranları, öğretmenleri ve idarecileri tarafından eşit şekilde muamele gördüğünü ve kaynaklara, herhangi bir desteğe ve kaliteli öğretime eşit erişim sağlayabildiği öğrenme ortamını,
- (4) sosyal aidiyet, bir öğrencinin sosyal olarak bağlı hissettiği, diğer insanlarla güven ilişkisi kurduğu ve okuldaki sosyal etkinliklere katıldığı bir ortamı,
- (5) nitelikli öğretim; bir öğrencinin aldığı derslerdeki öğretimin nitelikli ve kaliteli olduğunu algıladığı durumdur. Özellikle, bir öğrencinin öğretmenlerini onun öğrenme süreçlerine katkı sağlayıcı olarak deneyimleyip bunu olumlu akademik sonuçlarla ilişkilendirdiği durumu,
- (6) lise sonrası yeterli eğitsel/mesleki programlar; bir öğrencinin lisesinin mezuniyet sonrası eğitim ve/veya mesleki planlarına yönelik uygun hazırlık faaliyetleri sunduğunu hissettiği durumu ifade etmektedir.

Duffy vd. (2022) insana yakışır eğitimi kavramsallaştırdıktan sonra İnsana Yakışır Eğitim Modeli'ni de geliştirmişlerdir. Bu model kısaca, bireylerin lise düzeyindeki eğitim deneyimlerinin, uzun vadede insana yakışır iş bulma durumlarını nasıl etkilediğini anlamaya yönelik bir çerçeve sunmaktadır. Model, Çalışma Psikolojisi Kuramı'na dayalı olarak önerilmiş ve insana yakışır eğitimi, insana yakışır işin önemli bir yordayıcısı olarak konumlandırmıştır. Bu çerçevede, İnsana Yakışır Eğitim Modeli, Çalışma Psikolojisi Kuramı'nda eksik kalan önemli bir bileşeni tamamlamak için geliştirilmiştir. Çünkü Çalışma Psikolojisi Kuramı'na dayalı önceki model testi çalışmaları, bireylerin iş hayatına nasıl hazırlandıklarını ve etkili olan faktörleri analiz ederken, onların eğitim süreçlerini ele almamıştı. Ancak, eğitim deneyimleri doğrudan bireyin iş hayatındaki fırsatları da şekillendirdiği için, bu eksikliği gidermek amacıyla "insana yakışır eğitim" kavramı önerilmiştir. Model, insana yakışır eğitimin, insana yakışır işe erişimde bir aracı rolü oynadığını öne sürmektedir. Ekonomik ve sosyal faktörler nedeniyle insana yakışır eğitime erişimi olmayan bireyler,

ilerleyen yıllarda daha düşük kaliteli işlerde çalışmak durumunda kalabilirler. Öte yandan, insana yakışır eğitim deneyimi yaşayan bireyler, iş piyasasında daha iyi fırsatlara sahip olur. Ekonomik ve sosyal avantajlara sahip bireyler, insana yakışır eğitime daha fazla erişim sağlar. İnsana yakışır eğitim alan bireyler, daha iyi akademik ve mesleki yeterlilikler geliştirir. Bu yeterlilikler, bireylerin iş piyasasında daha güçlü olmasını sağlar. Daha iyi eğitim ve beceriye sahip bireyler, insana yakışır işlerde çalışma şansına sahip olur. Dolayısıyla, insana yakışır eğitim, bireylerin iş hayatına daha iyi hazırlanmasını sağlayan bir köprü görevi görmektedir.

Bugüne kadar birçok araştırma insana yakışır eğitimin boyutlarını birbirinden bağımsız ve farklı yöntemlerle incelemiş ve her birinin olumlu sonuçlarla ilişkisini ortaya koymuştur (Akiba, 2010; Balcazar vd., 2018; Baştepe, 2019; Kunter vd., 2013). Ancak, Levin vd. (2025) belirttiği gibi bu altı bileşeni bir arada kapsamlı bir şekilde değerlendiren herhangi bir ölçme aracı ve araştırma bulunmamaktadır. Bu boşluğu gidermek amacıyla, Levin vd. (2025) tarafından "İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği" geliştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Amerikalı ve İsviçreli öğrencilerden toplanan verilerle gerçekleştirildiğinden, İngilizce ve Fransızca versiyonları birlikte geliştirilmiştir. Ayrıca, İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği lise öğrencileri ve üniversite öğrencileri (RETRO versiyonu) olmak üzere iki farklı versiyon halinde oluşturulmuştur. Üniversite öğrencilerine yönelik RETRO versiyonun Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yürütülmüş olduğundan (Kim, Buyukgoze-Kavas vd., değerlendirmede), bu çalışmanın amacı, İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği'nin lise öğrencileri için Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını yaparak ölçeği ulusal alanyazına ve araştırmacıların kullanımına kazandırmaktır.

2. Yöntem

2.1. Desen

Nicel araştırma yaklaşımına dayalı olarak ilişkisel desen kullanılarak tasarlanan bu çalışmada geçerlik ve güvenilirlik işlemleri gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama deseninde iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiler incelenmektedir (Fraenkel vd., 2012). Bu doğrultuda geçerlik çalışmaları kapsamında yapı geçerliği ve ölçüt bağıntılı geçerlik işlemleri yapılmıştır. Güvenirlik çalışmaları kapsamında ise Cronbach alfa iç güvenirlik katsayısı incelenmiştir. Çalışmanın verileri kesitsel olarak toplanmıştır.

2.2. Çalışma Grupları

Araştırma kapsamında yaşları 13 ile 18 aralığında değişen lise öğrencilerinden iki ayrı çalışma grubu oluşturulmuştur. Birinci çalışma grubu 811 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Bu gruptaki öğrencilerin yaş ortalaması 15.29 (SS = 1.14) olup, %47.7'si kız, %51.9'u erkektir, %0.4'ü ise cinsiyetini belirtmemiştir. Grubun %32.1'i Anadolu Lisesi, %26.5'i Fen Lisesi, %26.3'ünü

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, %7.9'u Anadolu İmam Hatip Lisesi ve %6.9'u Spor Lisesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Ölçüt geçerliliğini test etmek için veri toplanan ikinci grup ise 410 lise öğrencisinden

oluşmaktadır. Öğrencilerin %51'i kız, %49'u erkek olup grubun yaş ortalaması 15.25'tir ($SS = 1.08$). Çalışma gruplarında yer alan katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 1'de özetlenmektedir.

Tablo 1.

Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler

Faktör	Değişken	1. Çalışma Grubu N = 811		2. Çalışma Grubu N = 410	
		f	%	f	%
Cinsiyet	Kız	387	47.7	209	51.0
	Erkek	421	51.9	201	49.0
	Belirtmeyen	3	.40	0	0
Yaş	Min.-maks.	13-18		13-18	
	Ort.-ss	15.29 ±1.14		15.35±1.08	
Okul Türü	Anadolu Lisesi	260	32.1	127	31.0
	Fen Lisesi	215	26.5	112	27.3
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	213	26.3	117	28.5
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	64	7.9	18	4.4
	Spor Lisesi	56	6.9	36	8.8
	Belirtmeyen	3	.40	0	0
Sınıf Düzeyi	9	267	32.9	116	28.3
	10	209	25.8	117	28.5
	11	193	23.8	103	25.1
	12	133	16.4	68	16.6
	Belirtmeyen	9	1.1	6	1.1
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	195	24.0	113	27.6
	Ortaokul	205	25.3	108	26.3
	Lise	264	32.6	112	27.3
	Üniversite	119	14.7	60	14.6
	Yüksek Lisans/Doktora	24	3.0	15	3.7
	Belirtmeyen	4	.50	2	.50
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	133	16.4	56	13.7
	Ortaokul	183	22.6	94	22.9
	Lise	324	40.0	170	41.5
	Üniversite	138	17.0	72	17.6
	Yüksek Lisans/Doktora	30	3.7	16	3.9
	Belirtmeyen	3	.40	2	.50
Üniversite Planı	Evet	731	90.1	379	92.4
	Hayır	63	7.8	26	6.3
	Belirtmeyen	17	2.1	5	1.2

Not. Yüzdelerde virgülden sonraki yuvarlamalardan dolayı toplam 100'den büyük çıkabilmektedir.

2.3. İşlem

Araştırma verileri yüz yüze gönüllü bireylerden toplanmıştır ve formun başında katılımcılara bilgilendirme yapılarak onamları alınmıştır. Analizlere geçmeden önce ölçek formları incelenmiş, ölçme araçlarını eksik ve hatalı dolduran katılımcıların ölçekleri gruplardan çıkarılmıştır. Bu doğrultuda, birinci grup için 863 ve ikinci grup için 423 lise öğrencisinden veri toplanmış; 52 kişi ilk gruptan, 13 kişi ise ikinci gruptan çıkarılmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

2.4.1. İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu

Levin vd. (2025) tarafından lise öğrencilerinin içinde buldukları eğitim öğretim süreçlerini ve ortamlarını değerlendirmeleri amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek toplam 18 maddeden ve her biri üç maddeden oluşan altı boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddeler 1 (*Kesinlikle katılmıyorum*) ile 7 (*Kesinlikle katılıyorum*) arasında değişen 7'li derecelendirme sistemine göre puanlanmaktadır. Ölçeğin geliştirilme sürecinde 46 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuş ve ilk olarak bir grup İsviçreli

lise öğrencisinden ($N = 300$) toplanan veriler ile açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. AFA sonucunda 46 maddelik havuz 18 maddeye indirilmiş ve yeni bir grup İsviçre ($N = 145$) ve Amerikalı ($N = 284$) lise öğrencilerinden toplanan verilerle üzerinde yapılan her iki doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonucunda 18 maddeden oluşan 6 faktörlü yapı doğrulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları fiziksel güvenlik boyutu için .92, psikolojik güvenlik boyutu için .90, adil ortam boyutu için .88, sosyal aidiyet boyutu için .79, nitelikli öğretim boyutu için .88 ve lise sonrası yeterli eğitsel/mesleki programlar boyutu için .84 olarak rapor edilmiştir (Levin vd., 2025).

2.4.2. Lise Öğrencilerinin Gözünden Okulun Anlamı Ölçeği

Toraman ve Korkmaz (2023) tarafından lise öğrencilerinin okulu anlamlı görme düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, kültürlenme ve toplumsallaştırma aracı olarak okul (KTAOO), gereksiz kurum olarak okul (GKO) ve meslek edinme kaynağı olarak okul (MEKO) olmak üzere üç alt boyut 16 maddeden oluşmaktadır. Maddeler, 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değişen 5'li derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin ikinci boyutu (GKO) ters olarak puanlanmakta, ölçekten toplam puan ve alt boyut puanları elde edilebilmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın artması okulu anlamlı olarak görme düzeyinin arttığını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ölçeğin tümü için .93, KTAOO, GKO ve MEKO alt boyutları için ise sırasıyla .92, .87, .74 olarak raporlanmıştır. Bu çalışmada da tüm ölçek için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .90, KTAOO, GKO ve MEKO alt boyutları için ise sırasıyla .91, .86 ve .67 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin bulgular incelendiğinde, geliştirilme çalışmasında gerçekleştirilen DFA sonucunda uyum indekslerinin $TLI = .95$, $CFI = .96$, $RMSEA = .06$, $SRMR = .04$ olarak raporlandığı görülmektedir. Bu çalışmada da ölçüt geçerliği analizlerinin yürütüldüğü ikinci örneklem grubunda gerçekleştirilen DFA sonucunda, ölçeğin yapı geçerliliğinin sağlandığı belirlenmiştir ($\chi^2/sd = 4.05$, $p < .001$, $TLI = .93$, $CFI = .95$, $RMSEA = .08$, $SRMR = .04$).

2.4.3. Çocuk- Ergen Zorbalık Ölçeği-9 Kısa Form

Çocuk ve ergenlerin zorbalık mağduriyetlerini ölçmek amacıyla Vessey vd. (2019) tarafından geliştirilen ölçeğin uyarlama çalışmaları Kırıcı ve Ekşi (2022) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, dokuz madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Maddeler 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 4 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değişen 4'lü derecelendirmeye sahiptir. Ölçekte ters puanlanan madde yer almamakta ve ölçekten toplam puan alınmaktadır. Ölçekten alınan puanların artması zorbalık mağduriyet düzeyinin arttığını işaret etmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada da ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .89 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin

bulgular incelendiğinde ise ölçeğin uyarlama çalışmasında gerçekleştirilen DFA sonucunda uyum indeksi değerlerinin $\chi^2/df = 3.94$, $p < .001$, $RMSEA = .08$, $SRMR = .04$, $CFI = .94$, $TLI = .92$ ve $GFI = .93$ olarak raporlandığı görülmüştür. Bu çalışmada da ölçüt geçerliği çalışmalarının yürütüldüğü ikinci örneklem grubu üzerinde gerçekleştirilen DFA sonucunda ölçeğin yapı geçerliliğinin sağlandığı tespit edilmiştir ($\chi^2/sd = 4.05$, $p < .001$ $TLI = .93$, $CFI = .95$, $RMSEA = .08$, $SRMR = .04$).

2.5. Veri Analizi

Araştırmanın verileri SPSS 27.0 ve Mplus 8.3 paket programları ile analiz edilmiştir. Bu doğrultuda tanımlayıcı istatistikler, korelasyon analizleri, normallik testleri ve güvenilirlik analizleri SPSS 27.0 ile, DFA ise Mplus 8.3 paket programı ile yapılmıştır. İlk olarak değişkenlerin normalliğini test etmek amacıyla basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin -2 ile +2 aralığında olduğu, dolayısıyla değişkenlerin normal dağılıma sahip olduğu (George ve Mallery, 2020) tespit edilmiştir. DFA'da modelin veri ile uyumunu test etmek için kullanılan uyum indekslerine ait sınırlar şu şekildedir: $\chi^2/sd < 3$, $TLI > .90$, $CFI > .90$, $RMSEA < .08$, $SRMR < .08$ (Hu ve Bentler, 1999; Schermelleh-Engel vd., 2003; Schumacker ve Lomax, 2016).

3. Bulgular

3.1. Geçerlik Çalışmaları

Geçerlik çalışmaları kapsamında ilk olarak yapı geçerliği ve sonrasında ölçüt bağıntılı geçerlik işlemleri gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliği kapsamında DFA yapılmış ve ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında İnsana Yakınsır Eğitim Ölçeği-Lise Formu ile Çocuk ve Ergen Zorbalık Ölçeği-9 (Kırıcı ve Ekşi, 2022) ve Lise Öğrencilerinin Gözünden Okulun Anlamı Ölçeği (Toraman ve Korkmaz, 2023) arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

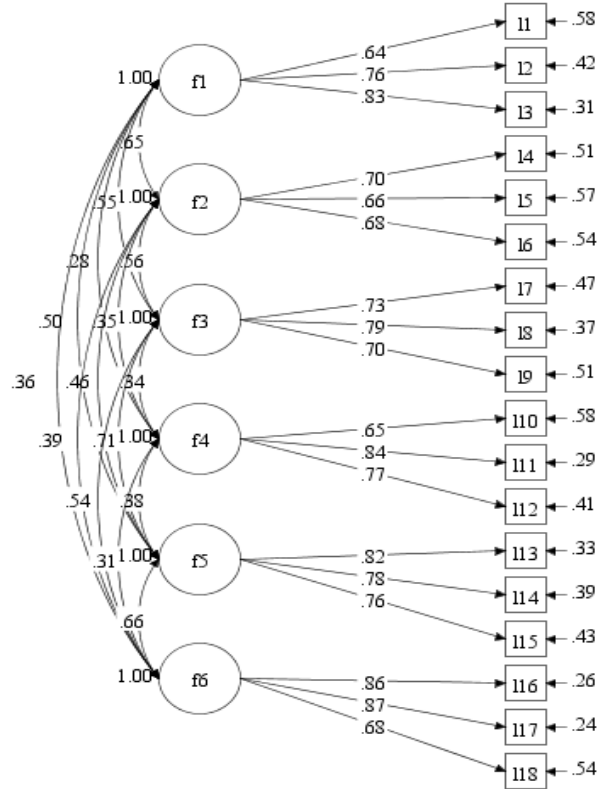
3.1.1. İnsana Yakınsır Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun yapı geçerliğine ilişkin bulgular

Orijinal ölçeğin faktör yapısını test etmek amacıyla üç ayrı DFA gerçekleştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalışmasında (Levin vd., 2025) olduğu gibi bu çalışmada da en iyi uyum iyiliği indekslerine korelasyonel modelin sahip olduğu görülmüştür (Tablo 2). Bu modele göre ölçeğin 18 maddeden oluşan altı faktörlü yapısı Türkiye'deki lise öğrencileri için de doğrulanmıştır. Maddelere ait tüm faktör yüklerinin .001 düzeyinde anlamlı olduğu ve standardize regresyon katsayılarının .64 ile .87 arasında değiştiği tespit edilmiştir (Şekil 1). Bununla birlikte, daha büyük ve karmaşık modeller içinde tek bir örtük yapı olarak insana yakınsır eğitimi incelemek isteyen araştırmacılar, hiyerarşik ve bifaktör modeller de iyi uyum gösterdiği için araştırma sorularına bağlı olarak uygun şekilde kullanabilirler.

Tablo 2.

Uyum iyiliği indeksleri

Model	χ^2	sd	χ^2/sd	TLI	CFI	RMSEA	SRMR
Korelasyonel model	346.55	120	2.88	.95	.96	.04	.03
Hiyerarşik model	449.39	129	3.48	.93	.94	.05	.05
Bifaktör model	372.37	117	3.18	.94	.95	.05	.04

Not. F1: Fiziksel güvenlik, F2: Psikolojik güvenlik, F3: Adil ortam, F4: Sosyal aidiyet, F5: Nitelikli öğretim, F6: Lise sonrası yeterli eğitimsel/mesleki programlar

Şekil 1. İnsana yakışır eğitim ölçeğine ait korelasyonel DFA modeli**Tablo 3.**

İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği: Lise Formu'nun cinsiyete dayalı ölçme değişmezliği

	CFI	TLI	RMSEA	SRMR	Karşılaştırılan Gruplar	ΔCFI	$\Delta RMSEA$
M0-Yapısal model	.96	.95	.03	.04			
M1-Metrik model	.95	.94	.03	.04	M0-M1	.06	.001
M2-Scalar model	.94	.93	.04	.04	M1-M2	.09	.003

3.1.1.1 Cinsiyete göre ölçmenin değişmezliği

Doğrulayıcı faktör analizleri sonucu korelasyonel modelin en iyi uyumu gösterdiği dikkate alınarak cinsiyete göre ölçmenin değişmezliğine bu modelde bakılmıştır. Ölçmenin değişmezliği analizleri Yapısal (configural), metrik ve scalar olmak üzere üç düzeyde incelenmiştir. Modeller arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde $\Delta CFI < .010$, $\Delta RMSEA < .015$ değerleri dikkate alınmıştır (Chen, 2007; Cheung ve Rensvold, 2002). Her üç düzeyde de yapılan ölçmenin değişmezliği analizleri incelendiği hepsinin uyum iyiliği indekslerinin iyi düzeyde olduğu ve cinsiyet açısından modeller arasında fark olmadığı ve böylece cinsiyete göre ölçmenin değişmediği görülmektedir (Tablo 3).

3.1.2. Ölçüt bağımlı geçerlik

Ölçüt bağımlı geçerlik kapsamında İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu ile ÇEZÖ-9 (Kırıcı ve Ekşi, 2022) ve LÖGOAÖ (Toraman ve Korkmaz, 2023) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. PMÇKK sonucunda değişkenler arasında beklenen yönde anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu toplam puanı ile ÇEZÖ-9 negatif yönde orta düzeyde ($r = -.42$, $p < .01$), LÖGOAÖ toplam puanı ile pozitif yönde orta düzeyde ($r = .50$, $p < .01$) anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca alt boyutlar arasında da anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Analiz sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.*Korelasyon analizi sonuçları*

	\bar{x}	SS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-İnsana Yakışır Eğitim	99.86	18.42	1											
2-Fiziksel güvenlik ^a	17.19	4.02	.68**	1										
3-Psikolojik güvenlik ^a	17.95	4.13	.68**	.46**	1									
4-Adil ortam ^a	18.05	3.97	.75**	.48**	.48**	1								
5-Sosyal aidiyet ^a	17.79	3.94	.55**	.31**	.34**	.29**	1							
6-Nitelikli öğretim ^a	15.53	4.81	.76**	.36**	.32**	.50**	.26**	1						
7- Lise sonrası yeterli eğitsel/mesleki programlar	13.35	5.49	.74**	.32**	.33**	.42**	.21**	.62**	1					
8-ÇEZÖ-9	14.84	5.84	-.42**	-.37**	-.34**	-.35**	-.35**	-.23**	-.17**	1				
9-LÖGOAÖ	55.79	12.23	.50**	.28**	.23**	.35**	.21**	.55**	.41**	-.27**	1			
10-KTAAO ^b	30.62	7.99	.48**	.26**	.24**	.33**	.21**	.52**	.39**	-.26**	.93**	1		
11-GKO ^b	15.29	4.20	.36**	.23**	.16**	.26**	.13**	.41**	.27**	-.22**	.71**	.48**	1	
12-MEKO ^b	9.88	2.99	.26**	.13**	.09	.18**	.12*	.29**	.24**	-.07	.62**	.46**	.22**	1

Not. ÇEZÖ-9: Çocuk- Ergen Zorbalık Ölçeği-9 Kısa Form. LÖGOAÖ: Lise Öğrencilerinin Gözünden Okulun Anlamı Ölçeği. KTAAO: Kültürlenme ve Toplumsallaştırma Aracı Olarak Okul. GKO: Gereksiz Kurum Olarak Okul. MEKO: Meslek Edinme Kaynağı Olarak Okul. ^a: İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği Alt Boyutu. ^b:LÖGOAÖ Alt Boyutu. * $p < .05$. ** $p < .01$

3.2. Güvenirlilik Çalışmaları

İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği'nin DFA sonucunda doğrulanan 18 madde ve altı faktörlü yapısı ile güvenilirlik işlemleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda tüm alt faktörler için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Analiz sonucunda tüm ölçek için Cronbach alfa değeri .89, fiziksel güvenlik, psikolojik güvenlik, adil ortam, sosyal aidiyet, nitelikli öğretim ve lise sonrası yeterli eğitsel/mesleki programlar alt faktörleri için sırasıyla .79, .71, .79, .79, .82 ve .84 olduğu belirlenmiştir.

4. Tartışma

Özellikle lise düzeyinde yaşanan olumsuz eğitim deneyimleri, yükseköğretime erişim ve bu eğitimi tamamlama olanaklarının azalmasıyla ve okuldan işe geçiş sürecinde yaşanan zorluklarla ilişkili olması nedeniyle oldukça önemlidir (Allensworth ve Clark, 2020; Rojewski, 2020). Dolayısıyla, lise eğitim deneyimlerini ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının alanyazına kazandırılmasının; saha çalışanları, araştırmacılar ve politika yapımcılar için önemli ve nitelikli veriler sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı Levin vd. (2025) tarafından geliştirilen İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu için geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılarak ölçeğin Türkiye'deki lise öğrencileri ile kullanılabilirliğini incelemektir. Bu kapsamda çalışma, iki araştırma grubundan veri toplanarak yürütülmüştür. Birinci grupta, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için öncelikle üç farklı DFA gerçekleştirilmiştir. Üç farklı model için gerçekleştirilen DFA'ya (korelasyonel model, hiyerarşik model ve bifaktör model) ilişkin bulgular, test edilen tüm modellerin iyi uyum indeksleri sunduğunu, ancak en iyi uyum sağlayan modelin ölçeğin orijinal çalışmasında (Levin vd., 2025) olduğu gibi korelasyonel model olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, ölçeğin orijinal yapısının doğrulandığı ve modelin veriye iyi uyum gösterdiği tespit edilmiştir (Hu ve Bentler, 1999; Schermelleh-Engel vd., 2003; Schumacker ve Lomax, 2016). Korelasyonel modelin altı faktörlü yapısının en iyi uyumu göstermesiyle birlikte, araştırmacılar, hiyerarşik ve bifaktör modeller de iyi uyum gösterdiğini dikkate alarak araştırma sorularına bağlı olarak ölçeği uygun şekilde kullanabilirler.

Ölçme değişmezliğini test etmek için korelasyonel model üzerinde cinsiyet grupları karşılaştırılmıştır. Yapısal (configural), metrik ve scalar modeller verilere gruplar arasında iyi uyum göstermiştir. Model karşılaştırması, uyumun modeller arasında önemli ölçüde azalmadığını ve tüm gruplar arasında model yapısının, faktör yüklerinin ve kesişimlerin değişmezliğini gösterdiğini ortaya koymuştur. Güvenirlilik işlemleri kapsamında ise Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı incelenmiş ve ölçeğin tümü ve alt boyutları için .70'in üzerinde olduğu belirlenmiştir, dolayısıyla ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2018).

İkinci grupta ise ölçüt geçerliliği işlemleri gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu ile Çocuk- Ergen Zorbalık Ölçeği-9 Kısa Formu ve Lise Öğrencilerinin Gözünden Okulun Anlamı Ölçeği arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Analiz sonuçları, değişkenler arasında beklenen yönde anlamlı ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır. İnsana yakışır eğitim ile ÇEZÖ-9 arasında negatif yönde, LÖGOAÖ ile pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. İlgili alanyazın incelendiğinde eğitim ile ilişkili değişkenlerle zorbalık mağduriyeti arasında benzer ilişkilerin olduğu görülmektedir. Örneğin, zorbalık mağduriyet düzeyi arttıkça akademik başarının düştüğü (Mercan-Akçay ve Demircioğlu, 2024; Strøm vd., 2013), devamsızlık (Wolke ve Lereya 2015) ve okul reddinin arttığı (Özgül, 2015) rapor edilmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin kendilerini zorbalığa karşı güvende hissetmelerinin eğitimin önemli bir bileşeni olduğu değerlendirilmektedir. Paralel olarak, İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun fiziksel ve psikolojik güvenlik alt boyutları incelendiğinde ilgili boyutlarda zorbalığa karşı korunmaya dönük maddelerin yer aldığı görülmektedir. Örneğin, ölçeğin ikinci maddesi "*Smıfta fiziksel olarak güvendeyim*" ve beşinci maddesi "*Sözlü bir şekilde zorbalığa uğramaktan korunuyorum*" şeklindedir. İnsana yakışır eğitimin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitimi işaret ettiği dikkate alındığında, bireylerin zorbalığa karşı kendilerini güvende hissetmelerinin insana yakışır eğitime erişmelerinin önemli bir parçası olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda insana yakışır eğitime erişim arttıkça öğrencilerin zorbalık mağduriyetinin azalması ve okulda hem fiziksel hem de psikolojik olarak güvende hissetmeleri beklenmektedir.

Araştırmanın diğer bir bulgusu, insana yakışır eğitime erişim düzeyi arttıkça lise öğrencilerinin okulu anlamlı görme düzeylerinin arttığını ortaya koymaktadır. İlgili alanyazın incelendiğinde önceki çalışmalarda da benzer bulguların yer aldığı görülmektedir. Örneğin, Kalaycı ve Özdemir (2013) tarafından lise öğrencileri ile yürütülen çalışmada okul yaşamının niteliği arttıkça okula bağlılığının da arttığı rapor edilmiştir. Gündoğan ve Özgen (2020) tarafından yürütülen diğer bir çalışmada ise okul yaşam kalitesinin artmasının okul tükenmişliğini azalttığı belirtilmektedir. İnsana yakışır eğitimin yapısını oluşturan boyutlar açısından değerlendirildiğinde ölçekten alınan puanlar arttıkça bireyler okulda kendilerini daha fazla fiziksel ve psikolojik olarak güvende hissettiğini, adil bir ortamda olduğunu, sosyal çevresine aidiyet duyduğunu, nitelikli eğitim aldığını ve mezuniyet sonrası yaşantılara hazırlandığını onaylamaktadır. Dolayısıyla okulda kendisini güvende hisseden ve okulu bir gelişme fırsatı olarak değerlendiren bireylerin okula karşı daha olumlu tutumlar geliştirmesi beklenebilir. Bu çalışmanın sonuçları, İnsana Yakışır Eğitim Ölçeği-Lise Türkçe Formu'nun fiziksel güvenlik, psikolojik güvenlik, adil ortam, sosyal aidiyet, nitelikli öğretim, lise sonrası yeterli eğitsel/mesleki programlar olmak üzere altı boyutlu yapısını ölçmeye

yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymaktadır.

Mevcut çalışma birtakım sınırlılıklar içermektedir. Araştırma verilerinin toplanma sürecinde lise türlerinin çeşitlilik göstermesine dikkat edilse de çalışma gruplarına dahil edilemeyen (örneğin, Sosyal Bilimler Lisesi, Güzel Sanatlar Lisesi gibi) lise türleri bulunmaktadır. Ayrıca, çalışma gruplarında yer alan lise türlerindeki öğrenci sayıları dengeli bir dağılım gösterememektedir. Diğer taraftan veriler, öğrencilerin okullarına ve eğitime yönelik bireysel algılarını tek bir kaynakla ölçtüğü için yanlılık içerebilir.

Sınırlılıklar bulunsa da bu çalışma ile İnsana Yakınsız Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun Türkçe alanyazına kazandırılmasının, insana yakınsız eğitime erişimi etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve erişim olanaklarının artırılmasına yönelik önleyici ve müdahale edici çalışmaların planlanmasında önemli bir ölçme aracı olarak kullanılabileceği değerlendirilmektedir. Örneğin, İnsana Yakınsız Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun altı boyutlu kapsayıcı yapısı eğitim standartlarının planlanması ve geliştirilmesinde eğitim yöneticileri ve politika yapıcılara kaynak sağlayabilir. Gelecek araştırmalarda İnsana Yakınsız Eğitim Ölçeği-Lise Formu'nun farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip grupların kıyaslanmasında kullanılması önerilmektedir. Ayrıca geniş örneklem üzerinde insana yakınsız eğitime erişim düzeyinin hangi boyutlarında farklılıklar olduğunu tespitini yapacak araştırmaların yürütülmesi de önerilmektedir. Bu kapsamda dezavantajlı gruplarda insana yakınsız eğitime erişimin ve sonuçlarının incelenmesinin alanyazına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Etik Bildirim: Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "*Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler*" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırma kapsamında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 29.11.2024 tarih ve 2024-1170 karar sayılı izin alınmıştır. Ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında uygulama yapabilmek için Ordu İl Milli Eğitim Müdürlüğünden 27.01.2025 tarih ve MEB.TT.2025.017570 başvuru numaralı gerekli izinler alınmıştır.

Yazar Katkıları : Çalışmanın tüm bölümlerine yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Finansman : Bu çalışma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (Proje Kodu: BAP01-2025-5994) tarafından desteklenmiştir.

Çıkar Çatışması : "İnsana Yakınsız Eğitim Ölçeği: Lise Formu Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması" başlıklı makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Veri Erişilebilirliği : Bu çalışmanın bulgularını destekleyen veriler, sorumlu yazar Kadem Gürkan Akyazı' dan talep üzerine temin edilebilir.

Kaynakça

- Allensworth, E. M., & Clark, K. (2020). High School GPAs and ACT scores as predictors of college completion: Examining assumptions about consistency across high schools. *Educational Researcher*, 49(3), 198–211. <https://doi.org/10.3102/0013189X20902110>
- Akiba, M. (2010). What predicts fear of school violence among US adolescents. *Teachers College Record*, 112(1), 68–102. <https://doi.org/10.1177/2F016146811011200110>
- Autin, K. L., Duffy, R. D., Blustein, D. L., Gensmer, N. P., Douglass, R. P., England, J. W., & Allan, B. A. (2019). The development and initial validation of need satisfaction scales within the psychology of working theory. *Journal of Counseling Psychology*, 66(2):195-209. <https://doi.org/10.1037/cou0000323>
- Balcazar, F. E., Awsumb, J., Dimpfl, S., Langi, F. F. G., & Lara, J. (2018). Jobs for youth program: An intervention to improve transition outcomes of former dropout minority youth. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals*, 41(3), 166–174. <https://doi.org/10.1177/2165143417747225>
- Baştepe, İ. (2009). Etkili okulun eğitim-öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 76-83.
- Buyukgoze-Kavas, A., & Autin, K. L. (2019). Decent work in Turkey: Context, conceptualization, and assessment. *Journal of Vocational Behavior*, 112, 64-76. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.01.006>
- Büyükgöze Kavas, A. (2022). Çalışma psikolojisi kuramı. F. Bacanlı ve A. Büyükgöze Kavas (Eds.), *Kariyer psikolojik danışmasında çağdaş kuramlar, yaklaşımlar ve modeller* (s. 53-79) içinde. Pegem Akademi.
- Büyükoztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (24. Baskı). Pegem Akademi.
- Chen F. F. (2007). Sensitivity of goodness of fit indexes to lack of measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 14(3), 464–504. <https://doi.org/10.1080/10705510701301834>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233–255. http://dx.doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5
- Duffy, R. D., Allan, B. A., England, J. W., Blustein, D. L., Autin, K. L., Douglass, R. P., Ferreira, J., & Santos, E. J. R. (2017). The development and initial validation of the Decent Work Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 64(2), 206–221 <https://doi.org/10.1037/cou0000191>
- Duffy, R. D., Blustein, D. L., Diemer, M. A., & Autin, K. L. (2016). The Psychology of Working Theory. *Journal of Counseling Psychology*, 63(2), 127–148. <https://doi.org/10.1037/cou0000140>
- Duffy, R. D., Gensmer, N., Allan, B. A., Kim, H. J., Douglass, R. P., England, J. W. & Blustein, D. L. (2019). Developing, validating, and testing improved measures within the Psychology of Working Theory. *Journal of Vocational Behavior*, 112, 199-215. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.02.012>
- Duffy, R. D., Kim, H. J., Perez, G., Prieto, C. G., Torgal, C., & Kenny, M. E. (2022). Decent education as a precursor to decent work: An overview and construct conceptualization. *Journal of Vocational Behavior*, 138, 103771. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2022.103771>
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). How to design and evaluate research in education (Eight Edition). New York: McGraw-Hill.
- George, D., & Mallery, P. (2020). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. Routledge.
- Gündoğan, S., ve Özgen, H. (2020). The relationship between the quality of school life and the school burnout. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 9(3), 531-538. <https://doi.org/10.11591/ijere.v9i3.20686>
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1–55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- International Labor Organization. (1999). Report of the Director-General: Decent work. International Labour Conference, 87th Session, Geneva. <https://www.ilo.org/legacy/english/lib/century/sources/sources1999.htm>
- Kalaycı, H., ve Özdemir, M. (2013). Lise öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarının okul bağlılıkları üzerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 293-315.
- Kenny, M. E., Wu, X., Guterres, K. M. P., Gordon, P., Schmidtberger, R., Masters, A., Tanega, C., & Cunningham, S. (2024). Youth perspectives on decent education and college and career readiness. *Journal of Career Assessment*, 32(3), 598-618. <https://doi.org/10.1177/10690727231217108>
- Kırıcı, Ş., ve Ekşi, H. (2022). Çocuk-Ergen Zorbalık Ölçeği-9 Kısa Form: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. H. Çiftçi ve M. Y. Dörtbudak (Eds.), 9. Uluslararası GAP Zirvesi Bilimsel Araştırmalar Kongresi Tam Metin Bildiriler içinde (s. 406-416). IKSAD Yayınları.
- Kim, H. J., Buyukgoze-Kavas, A., Duffy, R. D., & Perez, G. (2025). A cross-cultural validation of psychology of working theory with Turkish working adults. *Journal of Career Assessment*, 33(2), 215-238. <https://doi.org/10.1177/10690727231210815>
- Kim, H. J., Buyukgoze-Kavas, A., Han, E., Park, J., Choi, Y., Lee, H., & Lee, K-H. (Under review). Cross-cultural validation of the decent education model: Experiences of American, Korean, and Turkish college students.
- Kunter, M., Klusmann, U., Baumert, J., Richter, D., Voss, T., & Hachfeld, A. (2013). Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development. *Journal of Educational Psychology*, 105(3), 805. <https://doi.org/10.1037/a0032583>

- Levin, N., Duffy, R. D., Cerantola, M., Greve, M. S., Masdonati, J., Massoudi, K., Park, J., Choi, Y., Kim, H. J., Bridges, B., Steranka, M., Hardin, E., & Gibbons, M. (2025). The development and validation of the Decent Education Scale and the Retrospective Decent Education Scale. *Journal of Counseling Psychology*.
<https://doi.org/10.1037/cou0000815>
- Mercan-Akçay, H., ve Demircioğlu, H. (2024). Ön ergenlik dönemindeki çocukların zorbalığa maruz kalma düzeylerinin incelenmesi. *Current Research and Reviews in Psychology and Psychiatry*, 4(1), 35-53.
- Özgü, M. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin okul reddi ve okul terki risklerinin zorbalık mağduriyet kategorilerine göre incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Rojewski, J. W. (2020). Promoting the career development of children and adolescents in the twenty-first century. In *Career Development and Counseling* (s. 643–673). John Wiley & Sons, Ltd. <https://doi.org/10.1002/9781394258994.ch20>
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2016). *A beginner's guide to structural equation modeling* (4th ed.). Routledge.
- Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2013). Violence, bullying and academic achievement: A study of 15-year-old adolescents and their school environment. *Child Abuse & Neglect*, 37(4), 243-251.
<http://dx.doi.org/10.1016%2Fj.chiabu.2012.10.010>
- Toraman, Ç., & Korkmaz, G. (2023). What is the "Meaning of School" to High School Students? A scale development and implementation study based on IRT and CTT. *SAGE Open*, 13(3). <https://doi.org/10.1177/21582440231199054>
- Vessey, J. A., Strout, T. D., Difazio, R. L., & Ludlow, L. H. (2019). Identifying bullied youth: Reengineering the Child-Adolescent Bullying Scale into a brief screen. *Journal of Applied Measurement*, 20(4), 367-383.
- Wolke, D., & Lereya, S. T. (2015). Long-term effects of bullying. *Archives of Disease in Childhood*, 100(9), 879-885.

Decent Education Scale: High School Form Validity and Reliability Study

Kadem Gürkan Akyazı¹Ayşenur Büyükgöze Kavas²

ARTICLE INFO

DOI: 10.29299/kefad.1657489

Received: 14.03.2025

Revised: 29.10.2025

Accepted: 01.12.2025

Keywords:

Decent Education,
High School Students,
Validity,
Reliability

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the validity and reliability of the Turkish version of the Decent Education Scale-High School Form, originally developed by Levin et al. (2025). Decent education is defined as a form of education that meets individuals' fundamental educational needs while providing a safe, equitable, and supportive learning environment. Data were collected from a total of 1221 high school students across two independent samples, aged between 13 and 18. In the first sample (N = 811), Confirmatory Factor Analysis (CFA) was conducted to test the factor structure of the scale. The results confirmed that the scale retained its original structure, consisting of 18 items and six factors. Additionally, measurement invariance analysis across gender indicated no significant differences between male and female students. In the second sample (N = 410), criterion-related validity analyses demonstrated that, as expected, the scale was positively associated with students' perceived meaningfulness of school and negatively associated with experiences of bullying victimization. The Cronbach's alpha coefficients for all subscales were above .70, indicating high internal consistency. Taken together, these findings suggest that the Decent Education Scale-High School Form is a valid and reliable instrument for Turkish high school students and can be utilized in both educational applications and research on decent education at the high school level.

1. Introduction

The concept of decent work, the attributes for which were first set out by the ILO (1999), refers to a form of work that allows individuals to meet their basic human needs. Decent work is defined as one of the essential components of the Psychology of Working Theory developed by Duffy et al. (2016). In this theory, predictors and outcomes of decent work are described with a mediation model. Following the article that introduced the theory (Duffy et al., 2016) and the subsequent publications (Autin et al., 2019; Duffy et al., 2017; Duffy et al., 2019) towards measuring the basic concepts of the theory, hundreds of studies, including different cultures (Buyukgoze-Kavas & Autin, 2019; Kim et al., 2025), have examined the predictors and outcomes of access to decent work, generally focusing on how economic constraints and marginalization predict access to decent work and its role on individuals' need satisfaction at work and well-being.

Particularly over the last few years, there have been calls for expanding the Psychology of Working Theory to

include educational experiences, and articles focusing on theoretical model proposals in this context (Duffy et al., 2022; Kenny et al., 2024). Considering that experiences in education are not only limited to schools but also impact attaining work, Duffy et al. (2022) introduced the concept of "decent education" to the literature and proposed an empirical model to explain the role of decent education on decent work by drawing from the Psychology of Working Theory (Duffy et al., 2016). The Psychology of Working Theory (Duffy et al., 2016) addresses the structural factors, psychological processes, and outcomes that determine individuals' access to the business world. According to this theory, structural barriers such as economic constraints and marginalization largely determine how individuals enter in the workforce (Buyukgoze-Kavas, 2022). As well as these factors, the model presented by Duffy et al. (2022) also highlights individuals' educational experiences as an important determinant and emphasizes the critical role of decent education on access to decent work.

Decent education does not imply an excellent or privileged education; on the contrary, it should be recognized as an

Corresponding Author¹ : Kadem Gürkan Akyazı, Certified Psychological Counsellor, Ondokuz Mayıs University, Türkiye, kademgurkanakyazi@hotmail.com

Author² : Ayşenur Büyükgöze Kavas, Prof. Dr., Ondokuz Mayıs University, Türkiye, aysenur@omu.edu.tr

accessible standard and a fundamental need for all high school students (Duffy et al., 2022). Decent education is conceptualized as the perceived educational experience of individuals at the high school level and is defined through six components:

- (1) Physical safety refers to an environment in which students have confidence that they will be protected from potential physical harm (e.g., physical violence).
- (2) Psychological safety refers to a learning environment which is psychologically safe, i.e., an environment in which students feel confident that they will be protected from any psychological harm (e.g., bullying, humiliation, and harassment).
- (3) Equitable environment refers to a learning environment in which students, regardless of their background or identity, are treated equally by their peers, teachers, and administrators and have equal access to resources, support, and quality teaching.
- (4) Social belongingness refers to an environment in which students feel socially connected, build a trust relationship with other people, and participate in extracurricular activities at school.
- (5) Quality instruction refers to the instruction in the courses perceived by students as high quality. Specifically, it refers to a context in which students experience teachers as facilitators of their learning and achieve positive outcomes in their academic performances.
- (6) Post graduation programs which foster adequate educational and vocational programming for post-high school refer to the extent to which students perceive that their high school provides appropriate preparatory activities for postgraduate education and/or vocational plans.

Duffy et al. (2022) conceptualized decent education and developed the Decent Education Model. Briefly, this model provides a framework for understanding how individuals' educational experiences at the high school level affect access to decent work in the long run. The model builds on the Psychology of Working Theory and positions decent education as a significant predictor of decent work. In this context, the Decent Education Model was developed to address an essential component in the Psychology of Working Theory. Previous studies for model testing based on the Psychology of Working Theory analyzed how individuals prepare for work life and the factors affecting their development, yet did not address their educational attainment. Because educational experiences directly shape one's opportunities at work, the concept of "decent education" is proposed to fill this gap. This model suggests that decent education plays a mediator role in access to decent work. Individuals who do not have access to decent education due to economic and social factors may tend to work in lower-quality jobs. On the other hand, individuals who experience decent education have better opportunities in the labor market. Accordingly, those with economic and

social advantages have greater access to decent education. Individuals who receive decent education develop academic and professional competencies that help them to succeed in the labor market. Individuals with better education and skills are more likely to engage in decent work. Thus, decent education serves as a bridge that enables individuals to maintain a better work life.

To date, many studies have independently examined the dimensions of decent education using different approaches and revealed the relationships with positive outcomes (Akiba, 2010; Balcazar et al., 2018; Baştape, 2019; Kunter et al., 2013). However, as stated by Levin et al. (2025), no measurement tool or research has comprehensively evaluated these six components in a unified model. In order to address this gap, Levin et al. (2025) developed the "Decent Education Scale". Since the validity and reliability studies of the scale were conducted using data collected from both American and Swiss students, the English and French versions were designed collectively. In addition, the Decent Education Scale was developed in two versions: a high school version and a RETRO version for university students. Since the Turkish validity and reliability studies of the RETRO version developed for university students were previously conducted (Kim, Buyukgoze-Kavas et al., in review), the aim of this research is to conduct Turkish validity and reliability studies of the Decent Education Scale for high school students and to provide a framework to the national literature and researchers.

2. Method

2.1. Design

In this study, which was designed based on the quantitative research approach using a correlational design, validity and reliability analyses were conducted. In correlational research designs, the relationships between two or more variables are examined (Fraenkel et al., 2012). In this direction, construct validity and criterion-related validity were estimated within the framework of validity studies. In the context of reliability studies, the Cronbach's alpha coefficient was used to estimate internal consistency. A cross-sectional design was used to collect the research data.

2.2. Study Groups

The current study included two separate study groups of high school students aged from 13 to 18. The first study group consisted of 811 high school students. The mean age of the participants was 15.29 ($SD = 1.14$), including 47.7% identified as females, 51.9% males, and 0.4% unspecified. This group comprised 32.1% Anatolian High School students, 26.5% Science High School students, 26.3% Vocational and Technical Anatolian High School students, 7.9% Religious High School students and 6.9% Sports High School students. The second group, from which data were gathered to test criterion-related validity, included 410 high school students, with 51% female and 49% male. The mean value was 15.25 ($SD = 1.08$). The demographic information of the study participants is shown in Table 1.

Table 1.*Descriptive Information on Sample Groups*

Factor	Variable	Study 1: Participants N = 811		Study 2: Participants N = 410	
		f	%	f	%
Gender	Female	387	47.7	209	51.0
	Male	421	51.9	201	49.0
	Not specified				
Age	Min.-Max.	3		.40	
	Mean-sd.	13-18		13-18	
Type of School	Anatolian High School	15.29 ±1.14	15.35±1.08		
	Science High School	260	32.1	127	31.0
	Anatolian Vocational and Technical High School	215	26.5	112	27.3
	Anatolian Religious Vocational High School	213	26.3	117	28.5
	Sports High School	64	7.9	18	4.4
	Not stated	56	6.9	36	8.8
Grade Level	9th grade	3	.40	0	0
	10th grade	267	32.9	116	28.3
	11th grade	209	25.8	117	28.5
	12th grade	193	23.8	103	25.1
	Not stated	133	16.4	68	16.6
Mother's Education Level	Primary school	9	1.1	6	1.1
	Middle school	195	24.0	113	27.6
	High school	205	25.3	108	26.3
	University	264	32.6	112	27.3
	Master's/Doctorate	119	14.7	60	14.6
	Not stated	24	3.0	15	3.7
Father's Education Level	Primary school	4	.50	2	.50
	Middle school	133	16.4	56	13.7
	High school	183	22.6	94	22.9
	University	324	40.0	170	41.5
	Master's/Doctorate	138	17.0	72	17.6
	Not stated	30	3.7	16	3.9
Plans to Attend University	Yes	3	.40	2	.50
	No	731	90.1	379	92.4
	Not Stated	63	7.8	26	6.3

Note: Percentages may exceed 100% due to rounding.

2.3. Procedure

The research data were collected face-to-face from voluntary individuals who were informed and provided their consent to participate at the beginning of the questionnaire. 863 high school students were recruited for the first group and 423 high school students for the second group. Before proceeding to the analysis, the scale forms were examined and participants who provided incomplete and incorrect responses were extracted from the sample. Accordingly, 52 participants were excluded from the first

group and 13 participants were excluded from the second group.

2.4. Measures

2.4.1. Decent Education Scale: High School Form

The scale was developed by Levin et al. (2025) to evaluate educational processes and environments of high school students. The scale comprised 18 items and six subscales, with each including three items measured on a 7-point Likert scale ranging from 1 (Strongly Disagree) to 7 (Strongly Agree). During the development stage of the

scale, an initial pool of 46 items was created and exploratory factor analysis was first conducted on the data gathered from a group of Swiss high school students ($N = 300$). As a result of EFA, the 46-item pool was reduced to 18 items. Both confirmatory factor analyses (CFA) conducted on the data from a new group of Swiss ($N = 145$) and American ($N = 284$) high school students confirmed the 6-factor structure of 18 items. The internal consistency coefficients were reported as .92 for the physical safety dimension, .90 for the psychological safety dimension, .88 for the equitable environment dimension, .79 for the social belongingness dimension, .88 for the quality instruction dimension, and .84 for the post-graduation programs dimension (Levin et al., 2025).

2.4.2. Meaning of School Scale-MoSS

This scale was designed by Toraman and Korkmaz (2023) to assess the meaning attributed to school by high school students. The scale consists of 16 items and three factors: School as a means of Acculturation-SAS, School as an Unnecessary Institution-SUI and School as a Vocational Resource-SVR. The items have a 5-point Likert scale ranging from 1 (Strongly Disagree) to 5 (Strongly Agree). The second factor (SUI) is reverse-coded, and the total score and the sub-factor scores are obtained from the scale. An increase in the total score represents a higher level of meaning attributed to school. The original Cronbach's alpha internal consistency coefficient was .93 for the overall scale and .92, .87, and .74 for the sub-factors of SAS, SUI, and SVR, respectively. In this study, Cronbach's alpha internal consistency coefficient was found to be .90 for the overall scale and .91, .86, and .67 for SAS, SUI, and SVR sub-scales, respectively. When the findings regarding the construct validity of the scale are examined, it is observed that the CFA conducted during the scale development study reported acceptable fit indices (TLI = .95, CFI = .96, RMSEA = .06, SRMR = .04). In the present study, CFA was also performed on the second sample group in which criterion-related validity analyses were conducted, and the results indicated that the construct validity of the scale was supported ($\chi^2/df = 4.05, p < .001, TLI = .93, CFI = .95, RMSEA = .08, SRMR = .04$).

2.4.3. Child-Adolescent Bullying Scale-9 (CABS-9) Short Form

The CABS-9, developed by Vessey et al. (2019) to evaluate bullying victimization in children and adolescents, was adapted by Kırıcı and Ekşi (2022). The scale consists of nine items and one dimension. The items have a 4-point Likert scale ranging from 1 (Strongly Disagree) to 4 (Strongly Agree). There are no reversed items in the scale that produce the total score. High scores obtained from the scale represent high levels of exposure to bullying. The Cronbach's alpha coefficient of the scale was .88. In this study, the Cronbach's alpha internal consistency coefficient was found to be .89. When the findings regarding the

construct validity of the scale were examined, it was observed that the CFA conducted in the scale adaptation study reported the following fit index values: $\chi^2/df = 3.94, p < .001, RMSEA = .08, SRMR = .04, CFI = .94, TLI = .92$, and $GFI = .939$. In the present study, CFA was also performed on the second sample group in which criterion-related validity analyses were conducted, and the results indicated that the construct validity of the scale was supported ($\chi^2/df = 4.05, p < .001, TLI = .93, CFI = .95, RMSEA = .08, SRMR = .04$).

2.5. Data Analysis

Data for the current study were analyzed using SPSS 27.0 and Mplus 8.3 package programs. In this context, descriptive statistics, correlation analyses, normality tests, and reliability analyses were conducted using SPSS 27.0, while CFA was performed using Mplus 8.3. First, kurtosis and skewness values were examined to test the normality of the variables. The revealed values of kurtosis and skewness fell within the range of -2 to $+2$, indicating that the variables were normally distributed (George & Mallery, 2020). Pearson Product-Moment Correlation Coefficient and Cronbach's alpha reliability coefficient were calculated as part of the data analysis. The cutoff values for fit indices employed to assess the fit of the model to the data in CFA were as follows: $\chi^2/df < 3, TLI > .90, CFI > .90, RMSEA < .08$, and $SRMR < .08$ (Hu & Bentler, 1999; Schermelleh-Engel et al., 2003; Schumacker & Lomax, 2016).

3. Results

3.1. Validity Studies

First, construct validity and criterion-related validity analyses were conducted to assess research validity. CFA was conducted within the scope of the construct validity. The relationships between the Decent Education Scale-High School Form, the Child and Adolescent Bullying Scale-9 (Kırıcı & Ekşi, 2022) and the Meaning of School Scale (Toraman & Korkmaz, 2023) were examined for the criterion-related validity).

3.1.1. Findings on the construct validity of The Decent Education Scale-High School Form

Three separate CFAs were performed to test the factor structure of the original scale. Similar to the scale development study by Levin et al. (2025), the correlational model was found to have the best goodness-of-fit indices (Table 2). The six-factor scale consisting of 18 items was confirmed for high school students in Türkiye. All factor loadings of the items were significant at the .001 level and the standardized regression coefficients ranged between .64 and .87 (Figure 1). On the other hand, researchers who will examine decent education as a single latent construct within larger and more complex models can use hierarchical and bi-factor models that also fit well depending on research questions.

Table 2.

Goodness of fit values for the models

Models	χ^2	df	χ^2/df	TLI	CFI	RMSEA	SRMR
Correlation model	346.55	120	2.88	.95	.96	.04	.03
Higher-order model	449.39	129	3.48	.93	.94	.05	.05
Bifactor model	372.37	117	3.18	.94	.95	.05	.04

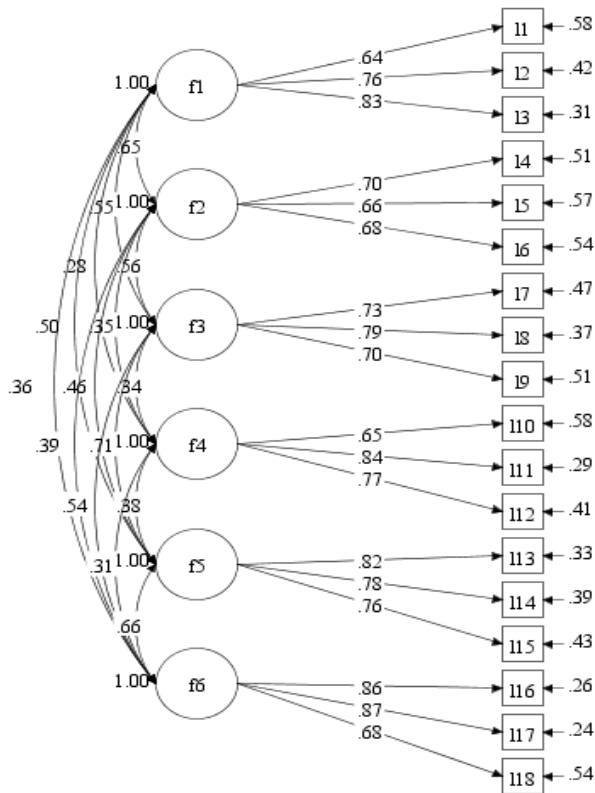

Figure 1. CFA model of the Decent Education Scale: High School Form

Note. F1: Physical Safety, F2: Psychological Safety , F3: Equitable Environment, F4: Social Belongingness , F5: Quality Instruction, F6: Post Graduation Programs

Table 3.

Measurement Invariance of Decent Education Scale: High School Form Across Genders

	CFI	TLI	RMSEA	SRMR	Comparison	ΔCFI	$\Delta RMSEA$
M0-Configural	.96	.95	.03	.04			
M1-Metric	.95	.94	.03	.04	M0-M1	.06	.001
M2-Scalar	.94	.93	.04	.04	M1-M2	.09	.003

3.1.2. Criterion-related validity

The relationships between the Decent Education Scale-High School Form, CABS-9 (Kırıcı & Ekşi, 2022) and MoSS (Toraman & Korkmaz, 2023) were examined to assess criterion-related validity. The results of the PMCC demonstrated significant correlations between the variables in the expected direction. It was found that the total score of the Decent Education Scale-High School Form

3.1.1.1 Measurement Invariance

Considering that the correlational model demonstrated the best fit according to CFAs, measurement invariance was tested in this model. Measurement invariance analyses were performed at three levels: configural, metric, and scalar. $\Delta CFI < .010$ and $\Delta RMSEA < .015$ values were taken into account to determine whether there were significant differences between the models (Chen, 2007; Cheung & Rensvold, 2002). The analyses revealed that the goodness-of-fit indices indicated a good level and there was no significant difference between the models in terms of gender, suggesting that the measurement did not vary by gender (Table 3).

was negatively, moderately correlated with CABS-9 ($r = -.42, p < .01$), as well as moderate positive correlations with MoSS total score ($r = .50, p < .01$). There were also significant relationships between the sub-dimensions. The results of the analysis are presented in Table 4.

Table 4.*Correlations Between Decent Education Scale: High School Form and Study Variables*

	\bar{x}	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-Decent Education	99.86	18.42	1											
2-Physical Safetya	17.19	4.02	.68**	1										
3-Psychological Safetya	17.95	4.13	.68**	.46**	1									
4-Equitable Environmenta	18.05	3.97	.75**	.48**	.48**	1								
5-Social Belongingnessa	17.79	3.94	.55**	.31**	.34**	.29**	1							
6-Quality Instructiona	15.53	4.81	.76**	.36**	.32**	.50**	.26**	1						
7-Post Graduation Programsa	13.35	5.49	.74**	.32**	.33**	.42**	.21**	.62**	1					
8-CABS-9	14.84	5.84	-.42**	-.37**	-.34**	-.35**	-.35**	-.23**	-.17**	1				
9-MoSS	55.79	12.23	.50**	.28**	.23**	.35**	.21**	.55**	.41**	-.27**	1			
10-SAS b	30.62	7.99	.48**	.26**	.24**	.33**	.21**	.52**	.39**	-.26**	.93**	1		
11-SUIb	15.29	4.20	.36**	.23**	.16**	.26**	.13**	.41**	.27**	-.22**	.71**	.48**	1	
12-SVRb	9.88	2.99	.26**	.13**	.09	.18**	.12*	.29**	.24**	-.07	.62**	.46**	.22**	1

Note. CABS-9: 2.4.3. Child-Adolescent Bullying Scale-9 Short Form. MoSS: 2.4.2. Meaning of School Scale. SAS: School as a means of Acculturation. SUI: School as an Unnecessary Institution. SVR: School as a Vocational Resource. a: Decent Education Scale: High School Form's sub-dimension. b: MoSS sub-dimension. * $p < .05$. ** $p < .01$

3.2. Reliability Studies

Reliability was assessed using the 18-item and six-factor structure of the Decent Education Scale, which was confirmed by CFA. In this context, Cronbach's alpha internal consistency coefficient was estimated for all sub-factors. The analysis reported a Cronbach's alpha value of .89 for the overall scale and of .79, .71, .79, .79, .79, .79, .82 and .84 for the sub-factors of physical safety, psychological safety, equitable environments, social belongingness, quality instruction and post-graduation programs, respectively.

4. Discussion

Adverse educational experiences, particularly in high school, are of critical importance because they are associated with reduced opportunities to access and attain higher education as well as struggles in the transition from school to work (Allensworth & Clark, 2020; Rojewski, 2020). Therefore, introducing a valid and reliable measurement instrument for assessing high school educational experiences into the literature is considered to provide important and high-quality data for practitioners, researchers, and policymakers. The aim of the present study is to examine the applicability of the scale to high school students in Türkiye by conducting validity and reliability studies for the Decent Education Scale-High School Form developed by Levin et al. (2025). This study used data from two research groups. In the first group, three different CFAs were conducted to evaluate the construct validity of the scale. The results from these models (correlational model, high-order model, and bifactor model) revealed that all the tested models presented good fit indices, but the correlational model offered the strongest fit as in the original study (Levin et al., 2025). Therefore, it was concluded that the original structure of the scale was confirmed and the model indicated good fit to the data (Hu & Bentler, 1999; Schermelleh-Engel et al., 2003; Schumacker & Lomax, 2016). While the six-factor structure of the correlational model shows the best fit, researchers may use hierarchical and bifactor models that similarly exhibit a good fit depending on the research questions.

Gender groups were compared on the correlational model to test measurement invariance. The configural, metric and scalar models demonstrated a good fit to the data between the groups. Model comparisons revealed that there were no significant decrease in model fit and that the model structure, factor loadings, and intercepts were invariant across all groups. The Cronbach's alpha internal consistency coefficient was used for the reliability and was found to be above .70 for the scale as a whole and its sub-dimensions, suggesting that the scale is a reliable instrument (Büyükoztürk, 2018).

In the second group, the relationships between the Decent Education Scale-High School Form, Child-Adolescent

Bullying Scale-9 Short Form and Meaning of School Scale were examined to evaluate criterion validity. The analysis revealed statistically significant relationships between the variables in the expected direction. Decent education was moderately and negatively correlated with the CABS-9, and positively correlated with the MoSS. The related literature describes similar relationships between education-related variables and bullying victimization. For example, higher levels of bullying exposure are associated with lower academic achievement (Mercan-Akçay & Demircioğlu, 2024; Strøm et al., 2013), absenteeism (Wolke et al., 2015) and school refusal (Özgü, 2015). Therefore, it is important for students to feel safe from bullying at school. Correspondingly, the physical and psychological safety sub-dimensions of the Decent Education Scale-High School Form include items related to protection against bullying. The second item of the scale is "I am physically safe in the classroom" and the fifth item is "I am protected from being verbally bullied". Given that decent education refers to an inclusive and quality education, feeling safe from bullying is an important component of access to decent education. It is considered that increased access to decent education will lead to decreased bullying victimization, thus contributing to both physical and psychological well-being at school.

Another finding of this study shows that increased access to decent education is related to higher levels of the meaning that high school students attribute to school. When the extant literature is reviewed, previous research demonstrates similar findings as well. For example, the study on high school students conducted by Kalaycı and Özdemir (2013) suggests that increase in school engagement is linked with the quality of school life. According to another study conducted by Gündoğan and Özgen (2020), increased quality of school life decreases school burnout. Considering the dimensions that constitute the construct of decent education, as the scores obtained from the scale increase, individuals report feeling physically and psychologically secure at school, being in an equitable environment, belonging at their social environment, receiving quality education and being prepared for post-graduation life. Thus, individuals who feel safe at school and consider school as an opportunity for improvement will be more likely to adopt more positive attitudes towards school. This study reveals that the Turkish Form of the Decent Education Scale-High School is a valid and reliable instrument for measuring the six-component construct including physical safety, psychological safety, equitable environments, social belongingness, quality instruction, and post-graduation programs.

The present study has certain limitations. Although participant groups come from different high schools, there are types of schools that could not be included in the data collection (e.g., Social Sciences High School, Fine Arts High School). In addition, the number of students in the study groups are not evenly distributed across high schools. The

data may be biased as students' perceptions of school and education are measured using a single source.

Despite these limitations, the present study, which introduces the Decent Education Scale-High School Form into the Turkish literature, provides an important measurement tool for determining the factors that may impact access to decent education and planning preventive and intervention strategies to facilitate access to opportunity. For example, the six-component inclusive construct of the Decent Education Scale-High School Form can provide resources for educational administrators and policymakers in the planning and development of educational standards. It is hoped that future research will benefit from the Decent Education Scale-High School Form to compare groups with different socio-economic conditions. It is also recommended that studies be conducted on large samples to determine which dimensions of access to decent education differ. In this regard, examining access to decent education and its outcomes in disadvantaged groups will make a significant contribution to the literature.

Ethical Considerations: This study was conducted in full compliance with all rules specified in the "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive." None of the actions defined under the second section of the Directive, titled "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics," were committed. Ethical approval for this study was granted by the Social and Humanities Sciences Research Ethics Committee of Ondokuz Mayıs University on November 29, 2024, with decision number 2024-1170. In addition, the necessary permissions to conduct the study in secondary education institutions affiliated with the Ministry of National Education were obtained from the Ordu Provincial Directorate of National Education on January 27, 2025, with application number MEB.TT.2025.017570.

Author Contributions: All authors contributed equally to all sections of the study.

Funding: This study was supported by the Scientific Research Projects Coordination Unit of Ondokuz Mayıs University (Project Code: BAP01-2025-5994).

Conflict of Interest: The authors declare no conflict of interest with any institution, organization, or individual regarding the manuscript titled "Humane Education Scale: Validity and Reliability Study of the High School Form." There is also no conflict of interest among the authors themselves.

Data Availability: The data supporting the findings of this study are available upon request from the corresponding author, Kadem Gürkan Akyazı.

References

- Allensworth, E. M., & Clark, K. (2020). High School GPAs and ACT scores as predictors of college completion: Examining assumptions about consistency across high schools. *Educational Researcher*, 49(3), 198–211. <https://doi.org/10.3102/0013189X20902110>
- Akiba, M. (2010). What predicts fear of school violence among US adolescents. *Teachers College Record*, 112(1), 68–102. <https://doi.org/10.1177/2F016146811011200110>
- Autin, K. L., Duffy, R. D., Blustein, D. L., Gensmer, N. P., Douglass, R. P., England, J. W., & Allan, B. A. (2019). The development and initial validation of need satisfaction scales within the psychology of working theory. *Journal of Counseling Psychology*, 66(2):195-209. <https://doi.org/10.1037/cou0000323>
- Balcazar, F. E., Awsumb, J., Dimpfl, S., Langi, F. F. G., & Lara, J. (2018). Jobs for youth program: An intervention to improve transition outcomes of former dropout minority youth. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals*, 41(3), 166–174. <https://doi.org/10.1177/2165143417747225>
- Baştepe, İ. (2009). Etkili okulun eğitim-öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 76-83.
- Buyukgoze-Kavas, A., & Autin, K. L. (2019). Decent work in Turkey: Context, conceptualization, and assessment. *Journal of Vocational Behavior*, 112, 64-76. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.01.006>
- Büyüköze Kavas, A. (2022). Çalışma psikolojisi kuramı. F. Bacanlı & A. Büyüköze Kavas (Eds.), In *Kariyer psikolojik danışmasında çağdaş kuramlar, yaklaşımlar ve modeller* (pp. 53-79). Pegem Akademi. Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (24. Baskı). Pegem Akademi.
- Chen F. F. (2007). Sensitivity of goodness of fit indexes to lack of measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 14(3), 464–504. <https://doi.org/10.1080/10705510701301834>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233–255. http://dx.doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5
- Duffy, R. D., Allan, B. A., England, J. W., Blustein, D. L., Autin, K. L., Douglass, R. P., Ferreira, J., & Santos, E. J. R. (2017). The development and initial validation of the Decent Work Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 64(2), 206–221 <https://doi.org/10.1037/cou0000191>
- Duffy, R. D., Blustein, D. L., Diemer, M. A., & Autin, K. L. (2016). The Psychology of Working Theory. *Journal of Counseling Psychology*, 63(2), 127–148. <https://doi.org/10.1037/cou0000140>
- Duffy, R. D., Gensmer, N., Allan, B. A., Kim, H. J., Douglass, R. P., England, J. W. & Blustein, D. L. (2019). Developing, validating, and testing improved measures within the Psychology of Working Theory. *Journal of Vocational Behavior*, 112, 199-215. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.02.012>
- Duffy, R. D., Kim, H. J., Perez, G., Prieto, C. G., Torgal, C., & Kenny, M. E. (2022). Decent education as a precursor to decent work: An overview and construct conceptualization. *Journal of Vocational Behavior*, 138, 103771. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2022.103771>
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). How to design and evaluate research in education (Eight Edition). New York: McGraw-Hill.
- George, D., & Mallery, P. (2020). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. Routledge.
- Gündoğan, S., ve Özgen, H. (2020). The relationship between the quality of school life and the school burnout. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 9(3), 531-538. <https://doi.org/10.11591/ijere.v9i3.20686>
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1–55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- International Labor Organization. (1999). Report of the Director-General: Decent work. International Labour Conference, 87th Session, Geneva. <https://www.ilo.org/legacy/english/lib/century/sources/sources1999.htm>
- Kalaycı, H., & Özdemir, M. (2013). Lise öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarının okul bağlılıkları üzerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 293-315.
- Kenny, M. E., Wu, X., Guterres, K. M. P., Gordon, P., Schmidtberger, R., Masters, A., Tanega, C., & Cunningham, S. (2024). Youth perspectives on decent education and college and career readiness. *Journal of Career Assessment*, 32(3), 598-618. <https://doi.org/10.1177/10690727231217108>
- Kırıcı, Ş., & Ekşi, H. (2022). Çocuk-Ergen Zorbalık Ölçeği-9 Kısa Form: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. H. Çiftçi ve M. Y. Dörtbudak (Eds.), 9. Uluslararası GAP Zirvesi Bilimsel Araştırmalar Kongresi Tam Metin Bildiriler içinde (s. 406-416). IKSAD Yayınları.
- Kim, H. J., Buyukgoze-Kavas, A., Duffy, R. D., & Perez, G. (2025). A cross-cultural validation of psychology of working theory with Turkish working adults. *Journal of Career Assessment*, 33(2), 215-238. <https://doi.org/10.1177/10690727231210815>
- Kim, H. J., Buyukgoze-Kavas, A., Han, E., Park, J., Choi, Y., Lee, H., & Lee, K-H. (Under review). Cross-cultural validation of the decent education model: Experiences of American, Korean, and Turkish college students.
- Kunter, M., Klusmann, U., Baumert, J., Richter, D., Voss, T., & Hachfeld, A. (2013). Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development. *Journal of Educational Psychology*, 105(3), 805. <https://doi.org/10.1037/a0032583>

- Levin, N., Duffy, R. D., Cerantola, M., Greve, M. S., Masdonati, J., Massoudi, K., Park, J., Choi, Y., Kim, H. J., Bridges, B., Steranka, M., Hardin, E., & Gibbons, M. (2025). The development and validation of the Decent Education Scale and the Retrospective Decent Education Scale. *Journal of Counseling Psychology*.
<https://doi.org/10.1037/cou0000815>
- Mercan-Akçay, H., ve Demircioğlu, H. (2024). Ön ergenlik dönemindeki çocukların zorbalığa maruz kalma düzeylerinin incelenmesi. *Current Research and Reviews in Psychology and Psychiatry*, 4(1), 35-53.
- Özgül, M. (2015). Ortaokul öğrencilerinin okul reddi ve okul terki risklerinin zorbalık mağduriyet kategorilerine göre incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Rojewski, J. W. (2020). Promoting the career development of children and adolescents in the twenty-first century. In *Career Development and Counseling* (s. 643–673). John Wiley & Sons, Ltd. <https://doi.org/10.1002/9781394258994.ch20>
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2016). *A beginner's guide to structural equation modeling* (4th ed.). Routledge.
- Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2013). Violence, bullying and academic achievement: A study of 15-year-old adolescents and their school environment. *Child Abuse & Neglect*, 37(4), 243-251.
<http://dx.doi.org/10.1016%2Fj.chiabu.2012.10.010>
- Toraman, Ç., & Korkmaz, G. (2023). What is the "Meaning of School" to High School Students? A scale development and implementation study based on IRT and CTT. *SAGE Open*, 13(3). <https://doi.org/10.1177/21582440231199054>
- Vessey, J. A., Strout, T. D., Difazio, R. L., & Ludlow, L. H. (2019). Identifying bullied youth: Reengineering the Child-Adolescent Bullying Scale into a brief screen. *Journal of Applied Measurement*, 20(4), 367-383.
- Wolke, D., & Lereya, S. T. (2015). Long-term effects of bullying. *Archives of Disease in Childhood*, 100(9), 879-88